

Sygn. akt **VII Ga 118/21**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2021 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VII Wydział Gospodarczy

w składzie: Przewodniczący sędzia Leszek Ciulkin

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2021 roku w Białymstoku na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji **pozwanego**

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 16 grudnia 2020 roku, sygn. akt VIII GC 586/20

I. Oddala apelację.

II. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 450 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne.

sędzia Leszek Ciulkin

VII Ga 118/21

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. wnosił o zasądzenia od (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 2.639,96 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 lutego 2019 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa w całości.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 10 stycznia 2019 r. doszło do kolizji drogowej pojazdu marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Poszkodowany zgłosił szkodę u pozwanego zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia OC sprawy kolizji. Poszkodowany naprawił pojazd w zakładzie (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. W oparciu o powyższą kalkulację naprawy za wykonaną usługę warsztat wystawił fakturę Vat nr (...) z dnia 31 stycznia 2019 r. na kwotę 7.720,91 zł. Poszkodowany w dniu 16 stycznia 2019 r. zabrał umowę o przelew wierzytelności z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, która w dniu 5 lutego 2019 r. zawarła umowę o powierniczy przelew wierzytelności z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. 16 stycznia 2019 r. pozwany zakład ubezpieczeń przyznał odszkodowanie w wysokości 4.521,34 zł, a 18 lutego 2019 r. przyznał dopłatę do odszkodowania w kwocie 559,61 zł. Pozwany w sprzeciwie do nakazu zapłaty kwestionował wysokość kosztów naprawy podnosząc przede wszystkim, że możliwa była tańsza naprawa pojazdu w zakładzie naprawczym sieci (...) Zakładu (...) w W.. Zdaniem Sądu Rejonowego pozwany nie udowodnił, że realnie mógł zaoferować na tym samym poziomie tańszą naprawę. Pozwany poprzestał tylko na twierdzeniach, że możliwa była jakaś naprawa hipotetyczna nie wiadomo na jakich warunkach, jakimi częściami, jakimi metodami, przy użyciu jakiego sprzętu naprawa pojazdu. Pozwany nie przedstawił żadnej

konkretnej oferty przykładowego zakładu z sieci naprawczej, z której by wynikało, że jakkolwiek zakład naprawczych podjąłby się naprawy pojazdu na oczekiwanym poziomie, to jest częściami oryginalnymi przy zastosowaniu aktualnie nowoczesnych technologii pojazdu marki H.. Stąd zdaniem Sądu Rejonowego pozwany nie sprostał ciężarowi dowodu, nie przedstawił konkretnej oferty naprawy takiego pojazdu w konkretnym zakładzie za konkretną cenę, tak aby sąd mógł takie oferty porównać i aby można było ocenić jakie są warunki tych ofert.

Odnosząc się do zakwestionowanej przez pozwanego stawki za roboczogodzinę, to Sąd Rejonowy powołał się na utrwalone orzecznictwo sądów powszechnych, że górną granicą kosztów naprawy w zakresie roboczogodziny powinna być stawka stosowana przez zakłady autoryzowane pojazdu uszkodzonego. Jako, że poszkodowany był właścicielem pojazdu marki H., miał prawo skorzystać z naprawy w (...) H., którym jest zakład (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Zatem poszkodowany w tej sytuacji miał prawo naprawić pojazd w zakładzie autoryzowanym, stąd poniósł koszty naprawy określone na poziomie stawek za roboczogodziny stosowanych w zakładach autoryzowanych i zdaniem Sądu Rejonowego w powyższym zakresie prawa poszkodowanego do wyboru zakładu autoryzowanego nie można w żaden sposób ograniczać. Dlatego Sąd Rejonowy uznał, że koszty naprawy były zasadne i ekonomicznie usprawiedliwione. Stąd nie doszło do nieuzasadnionego zawyżenia kosztów naprawy, pojazd został naprawiony, a wysokość kosztów została udokumentowana fakturami.

Dlatego powództwo zostało uwzględnione w całości na podstawie art. 822 k.c. i art. 363 k.c.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 i 817 k.c., zasądzając je w granicach żądania pozwu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty złożyły się opłata sądowa od pozwu w wysokości 33 zł oraz koszty zastępstwa procesowego 917 zł. Stawkę ustalono na podstawie § 2 pkt. 3 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości. Zarzucił mu:

I. Naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, tj.:

- 1. art. 235 § 2 i art. 236 k.p.c. k.p.c.*** poprzez brak rozpoznania wniosków dowodowych złożonych przez pozwanego i brak postanowienia o ich pominięciu albo postanowienia o przeprowadzeniu tych dowodów;
- 2. art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c.*** poprzez pominięcie dowodu z przesłuchania świadka W. S. oraz dowodu z dokumentów zawartych w aktach szkody a także poprzez brak wskazania w uzasadnieniu wyroku, jakie dowody i dlaczego Sąd uznał za wiarygodne i stanowiące podstawę rozstrzygnięcia oraz z jakich przyczyn odmówił wiarygodności i mocy dowodowej innym dowodom;
- 3. art. 233 § 1 k.p.c.*** poprzez wydanie wyroku bez przeprowadzenia postępowania dowodowego zainicjowanego przez pozwanego a tym samym poprzez brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego, do doprowadziło do nierozpoznania istoty sprawy i w efekcie do błędnego ustalenia przez Sąd, że powództwo jest zasadne;
- 4. art. 233 § 1 k.p.c.*** poprzez błędne ustalenie, że pozwany nie kwestionował daty początkowej odsetek, podczas gdy w sprzeczności od nakazu zapłaty pozwany kwestionował żądania powoda w tym zakresie i obszernie uzasadnił swoje stanowisko;

II. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- 1. art. 354 § 2 k.c.*** poprzez błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, że zlecenie naprawy w warsztacie stosującym ceny przekraczające średnie ceny rynkowe, nie stanowiło naruszenia obowiązku poszkodowanego do współdziałania z pozwanym (...) SA przy wykonaniu zobowiązania;

2. **art. 361 § 1 i 2 k.c.** poprzez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, iż pozwany (...) SA odpowiedzialny jest za szkodę w granicach swobodnych wyborów poszkodowanego, przewyższających rzeczywisty rozmiar szkody, a nie realnych kosztów naprawy, pozostających w adekwatnym związku przyczynowo - skutkowym ze szkodą;

3. **art. 824¹ § 1 k.c. w zw. z art. 822 § 2 k.c.**, poprzez jego niezastosowanie i zasądzenie na rzecz powoda kwoty 2.639,96 zł, podczas gdy przewyższa ona rzeczywisty rozmiar szkody;

4. **art. 363 § 2 k.c.** poprzez jego błędną wykładnię i bezpodstawne zasądzenie odsetek za opóźnienie od daty 9 lutego 2019 r. do dnia zapłaty.

Wskazując na powyższe, pozwany wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości;
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego (...) SA kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za I i II instancję, według norm przepisanych;
3. przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka W. S. (ul. (...), (...)-(…) B.), zgłoszonego w sprzeciwie od nakazu zapłaty, na wykazanie faktów:
 - a. informacji uzyskanych przez poszkodowanego w chwili zgłaszania pozwanemu szkody oraz w pismach otrzymanych później, a dotyczących sposobu naprawy pojazdu, w szczególności faktu, że osoba poszkodowana była kilkakrotnie informowana przez (...) SA o możliwości dokonania naprawy w warsztacie należącym do sieci naprawczej (...) S.A,
 - b. czy poszkodowany dokonał naprawy, a jeśli tak, to gdzie i jakie koszty naprawy poniósł,
 - c. dlaczego poszkodowany dokonał naprawy w innym warsztacie niż należący do sieci naprawczej pozwanego,
 - d. jaka była przyczyna wyboru warsztatu naprawczego,
 - e. jak długo trwała naprawa,
 - f. czy po naprawie udzielona została przez warsztat gwarancja na wykonaną naprawę, a jeśli tak, to na jaki okres,
 - j. jakiego rodzaju (jakości) części zamienne zastosowane zostały do naprawy,
 - k. jakie działania podjął poszkodowany, aby zapobiec nieuzasadnionemu powiększaniu szkody;
4. przeprowadzenie dowodu z dokumentów zawartych w aktach szkody, w tym druku zgłoszenia szkody, pism (...) SA skierowanych do posiadacza pojazdu, kalkulacji naprawy sporządzonej przez (...) SA, zweryfikowanej przez (...) SA kalkulacji naprawy sporządzonej przez firmę naprawiającą pojazd poszkodowanej, pisma (...) SA wskazującego, że warsztat z sieci naprawczej współpracującej z (...) SA gotów jest dokonać naprawy za kwotę określoną w dokonanym przez (...) SA wycieszeniu szkody, zgłoszonego w sprzeciwie od nakazu zapłaty - na okoliczność bezzasadności roszczeń powoda określonych w pozwie, w szczególności na okoliczność możliwości wykonania naprawy przez warsztat współpracujący z (...) SA za kwotę wskazaną w kalkulacji (...) SA, że poszkodowany widział od pozwanego o możliwości naprawy pojazdu w warsztacie należącym do sieci naprawczej pozwanego i konsekwencjach rezygnacji z naprawy w takim warsztacie;

ewentualnie o:

5. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania - przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu.

Sąd Rejonowy poczynił, co do zasady prawidłowe, znajdujące należyte odzwierciedlenie w tym materiale ustalenia faktyczne, które Sąd odwoławczy w całości podziela i przyjmuje za własne. Na aprobatę zasługują także wyprowadzone na podstawie tych ustaleń wnioski i ocena prawna. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie.

Słusznie jednak skarżący wytknął Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie, że pozwany nie kwestionował daty początkowej odsetek, podczas gdy skarżący faktycznie w sprzeciwie od nakazu zapłaty kwestionował żądania powoda w tym zakresie. Jednakże stanowisko pozwanego, z którego wynika, że dopiero od daty wyroku uzasadnione jest orzeczenie odsetek za opóźnienie, nie zasługuje na akceptację. Nie powinno bowiem ulegać wątpliwości, że niespełnienie świadczenia w terminie daje ubezpieczającemu prawo żądania odsetek za opóźnienie (zob. m in: H. Ciepła, w: Bieniek, Komentarz 2005, II, s. 575; M. Krajewski, Umowa ubezpieczenia, s. 144 i n.). Do powstania obowiązku świadczenia wystarczające jest zatem, by ubezpieczyciel dowiedział się o zajściu wypadku ubezpieczeniowego. Ustawodawca wyznaczył maksymalny, 30-dniowy termin na spełnienie świadczenia pieniężnego przez ubezpieczyciela, liczony od zawiadomienia o wypadku. Pomiędzy zajściem zdarzenia wyrządzającego szkodę (wypadkiem) oraz powstaniem szkody może jednak upłynąć określony czas. Uznać należy zatem, że na gruncie art. 817 § 1 KC termin do spełnienia świadczenia z tytułu umowy ubezpieczenia majątkowego zależy jest nie tylko od zajścia wypadku ubezpieczeniowego, lecz również od powstania szkody i zawiadomienia o niej ubezpieczyciela. Świadczenie ubezpieczyciela ma bowiem charakter kompensacyjny. Konieczne jest zatem powstanie szkody w majątku ubezpieczonego. Zatem od daty ustalenia okoliczności co do poniesionej przez skarżącego szkody majątkowej ubezpieczyciel popada w opóźnienie ze spełnieniem świadczenia w rozumieniu art. 481 § 1 k.c. Stąd od tego momentu powstało po jego stronie zobowiązanie uboczne do świadczenia odsetek (por. SN w wyroku z dnia 15.2.2001 r., II CKN 386/00, L.).

Z podanych powyżej względów nie mogło jednak dojść do naruszenia art. 363 § 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i bezpodstawne zasądzenie odsetek za opóźnienie od daty 9 lutego 2019 r. do dnia zapłaty.

Dodatkowo apelujący trafnie zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 235 § 2 i art. 236 k.p.c. poprzez brak rozpoznania wniosków dowodowych złożonych przez pozwanego i brak postanowienia o ich pominięciu. Naruszenie to nie miało jednak żadnego wpływu na treść zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy w dniu 26 marca 2021 r. rozpoznał wniosek dowodowy skarżącego - pomijając go. Wniosek pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka W. S., przede wszystkim dlatego, że nie spełniał on wymogów wskazanych w art. 235¹ kpc. We wniosku nie wskazano bowiem żadnych faktów, które mogłyby być tym dowodem wykazane (art. 235² § 1 pkt. 6 kpc). Należy podkreślić, że obowiązek strony, wynikający z treści art. 235¹ kpc nie może być zrealizowany w formie pytań, gdyż to odpowiedzi na postawione przez pełnomocnika pozwanego pytania mogą być ewentualnie weryfikowane w drodze przesłuchania świadka. O ile oczywiście sformułowane twierdzenia będą istotne dla rozstrzygnięcia sprawy i sporne między stronami. Aby to jednak ustalić i ocenić, twierdzenia muszą być ujawnione przez zgłaszającego wniosek dowodowy.

Powyższe oznacza jednak, że całkowicie bezzasadnie zarzucono w apelacji naruszenie art. 217 § 3 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. z uwagi na niedopuszczenie dowodu z zeznań zawnioskowanego świadka.

Rozpoznając apelację nie sposób zaakceptować także twierdzenia pozwanego o naruszeniu przez Sąd Rejonowy art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z dokumentów zawartych w aktach szkody. Po pierwsze należy dostrzec, że sąd przyjmując do akt zawnioskowane przez stronę dokumenty nie jest zobowiązany wydawać w tym zakresie żadnego postanowienia. Dopiero pomijając taki wniosek sąd wydaje

postanowienie. Po drugie skarżący nie wyjaśnił, jakie konkretnie dokumenty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy nie zostały przeanalizowane przez Sąd Rejonowy.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. należy zaznaczyć, że uzasadnienie wyroku powinno spełniać wymogi ustawowe, a w szczególności sąd powinien odnieść się w nim do wszystkich kwestii (w zakresie stanu faktycznego, oceny materiału dowodowego i podstawy prawnej) istotnych dla rozstrzygnięcia, a ponadto do twierdzeń i zarzutów stron podnoszonych – odpowiednio – w postępowaniu pierwszo- i drugoinstancyjnym, nawet jeżeli wydają się być a priori bezzasadne. Pozwoli to nie tylko rozpoznać istotę sprawy, ale i przekonać stronę, że sąd rozpoznał jej sprawę w sposób należyty, nawet jeżeli nie podzielił jej poglądów.

Wytknięcie naruszenia dotyczącego uzasadnienia wyroku wymaga jednak wyjaśnienia, nie tylko, jakimi mankamentami dotknięte jest uzasadnienie, ale również wykazania, w jaki sposób jego niedostatki przełożyły się na treść wyroku. Jako że uzasadnienie jest czynnością wtórną do wyrokowania, uwzględnienie takiego zarzutu wchodzi w grę jedynie wówczas, gdy braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej.

Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku wadliwego zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego.

Ustalenie motywów zaskarżonego wyroku zasadniczo nie budziło jednak w analizowanej sprawie wątpliwości, a co za tym idzie zapadły wyrok mógł być poddany instancyjnej weryfikacji, pomimo jego lakoniczności.

Za bezzasadny należało uznać także zarzut apelacyjny naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., który sprowadzał się do kwestionowania prawidłowości oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd I instancji.

Należy stwierdzić, że Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, wyrażając ocenę, która nie pozostaje w sprzeczności z zasadami logiki rozumowania czy doświadczenia życiowego i nie wykazuje błędów natury faktycznej. Ocena ta odpowiada wymogom określonym w art. 233 § 1 k.p.c., zgodnie z którymi sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”, a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (por. m.in. post. SN z dn. 11 lipca 2002 r., sygn. akt IV CKN 1218/00, post. SN z dn. 18 lipca 2002 r., sygn. akt IV CKN 1256/00). Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 k.p.c., choćby dowiedzione zostało, że z tego samego materiału dałoby się wysnuć równie logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne. Tylko w przypadku wykazania, że brak jest powiązania, w świetle kryteriów wyżej wzmiankowanych, przyjętych wniosków z zebrany materiał dowodowy, możliwe jest skuteczne podważenie oceny dowodów dokonanej przez sąd. Nie jest tu wystarczająca sama polemika naprowadzająca wnioski odmienne, lecz wymagane jest wskazanie, w czym wyraża się brak logiki lub uchybienie regułom doświadczenia życiowego w przyjęciu wniosków kwestionowanych (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., sygn. akt IV CKN 1316/00).

Wypada zaznaczyć, że pominięcie dowodu z zeznań świadka nie może, wbrew odmiennemu przekonaniu pozwanego, prowadzić do nierozpoznania istoty sprawy.

Z przedstawionych względów nie mógł więc odnieść skutku zarzut apelującego, co do oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd I instancji, tym bardziej, że skarżący nie wskazał na konkretne uchybienie Sądu, lecz ograniczył

się jedynie do polemiki z wnioskami Sądu Rejonowego, co nie jest wystarczające do podważenia ustaleń będących podstawą rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy nie naruszył także art. 354 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, że zlecenie naprawy w warsztacie stosującym ceny przekraczające średnie ceny rynkowe, nie stanowiło naruszenia obowiązku poszkodowanego do współdziałania z pozwanym (...) SA przy wykonaniu zobowiązania. Nie ma bowiem wątpliwości, że naprawa uszkodzonego auta w ramach OC sprawcy nie musi być wykonywana według cen średnich.

Zgodnie z utrwalonym, wielokrotnie powtarzającym przez Sąd Okręgowy w Białymstoku poglądem, wybór warsztatu dokonującego naprawy, którym jest (...) uszkodzonego pojazdu, nie może skutkować naruszenia wskazanego powyżej przepisu. W ramach odszkodowania z OC sprawcy, ubezpieczyciel nie może narzucać poszkodowanemu warsztatu, w którym ma być dokonana naprawa, ani minimalnych kosztów naprawy, które byłyby niższe niż obowiązujących w stacjach (...) uszkodzonego pojazdu, świadczących swoje usługi na warunkach rynkowych.

Z powyższych względów nie mogło dojść do naruszenia art. 824¹ § 1 k.c. w zw. z art. 822 § 2 k.c.

Reasumując, apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego postanowiono na mocy art. 98 k.p.c. w zw. § 2 pkt 3 i § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U.2018.265 j.t.).

sędzia Leszek Ciulkin